

6. Zadania i odpowiedzi

ZADANIA

- 1) Jaki stosunek zakresowy zachodzi pomiędzy nazwami:
A – zdanie w sensie logicznym
B – definicja sprawozdawcza.
Odpowiedź uzasadnij.
- 2) Jaki stosunek zakresowy zachodzi pomiędzy nazwami:
A – zdanie w sensie logicznym
B – nazwa.
Odpowiedź uzasadnij.
- 3) Jaki stosunek zakresowy zachodzi pomiędzy nazwami:
A – zdanie analityczne
B – zdanie wewnętrznie kontradiktoryjne.
Odpowiedź uzasadnij.
- 4) Ustal stosunek zakresowy pomiędzy nazwami i jeżeli to możliwe, zilustruj go graficznie:
A – zdanie złożone
B – zdanie syntetyczne.
Odpowiedź uzasadnij.
- 5) Jaki stosunek zakresowy zachodzi pomiędzy nazwami:
A – zdanie w sensie logicznym
B – wypowiedź niezupełna.
- 6) Podaj przykład wypowiedzi niezupełnej i wyjaśnij to pojęcie.
- 7) Podaj przykład zdania wewnętrznie kontradiktorycznego i wyjaśnij to pojęcie.
- 8) Podaj przykład zdania analitycznego i wyjaśnij to pojęcie.
- 9) „Złodzieje okradli zamek hrabiego”, „Włamywacz nie mógł otworzyć zamka w drzwiach” – jakie zjawisko reprezentuje użycie wyrażenia „zamek” w tych dwóch zdaniach?
- 10) Jaki stosunek zakresowy zachodzi pomiędzy nazwami:
A – zdanie syntetyczne
B – zdanie wewnętrznie sprzeczne.
Odpowiedź uzasadnij.

- 11) Określ, czy następujące wyrażenie jest zdaniem w sensie gramatycznym czy też nim nie jest:
- „Hurra! Gratulacje!,
 - „Stolicą Polski jest Warszawa”,
 - „Czy lektura jest interesująca?”,
 - „Hymn Polski jest to Mazurek Dąbrowskiego”,
 - „Koniec”.
- 12) Określ, czy następujące zdanie jest zdaniem w sensie logicznym czy też nim nie jest:
- „W Rzeczypospolitej Polskiej językiem urzędowym jest język polski” (art. 27 zd. 1 Konstytucji RP),
 - „Czy oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu?”,
 - „Wolność człowieka podlega ochronie prawnej” (art. 31 ust. 1 Konstytucji RP),
 - „Kraków leży nad Wisłą lub Kraków był Stolicą Polski”,
 - „Bronisław Komorowski jest piękną kobietą”.
- 13) Określ, czy następujące zdanie jest zdaniem prostym, czy zdaniem złożonym:
- „Rzeczpospolita Polska jest państwem jednolitym” (art. 3 Konstytucji RP),
 - „Sejm rozpatruje projekt ustawy w trzech czytaniach” (art. 119 ust. 1 Konstytucji RP),
 - „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa” (art. 7 Konstytucji RP),
 - „Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej” (art. 10 ust. 1 Konstytucji RP),
 - „Władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, a władzę sądowniczą sądy i trybunały” (art. 10 ust. 2 Konstytucji RP).
- 14) Określ, czy następujące zdanie jest zdaniem prostym, czy zdaniem złożonym:
- „Zakazane jest istnienie partii politycznych i innych organizacji odwołujących się w swoich programach do totalitarnych metod i praktyk działania nazizmu, faszyzmu i komunizmu, a także tych, których program lub działalność zakłada lub dopuszcza nienawiść rasową i narodowościową, stosowanie przemocy w celu zdobycia władzy lub wpływu na politykę państwa albo przewiduje utajnienie struktur lub członkostwa” (art. 13 Konstytucji RP),
 - „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej” (art. 18 Konstytucji RP),
 - „Społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów

- społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej” (art. 20 Konstytucji RP),
- d) „Kościoły i inne związki wyznaniowe są równouprawnione” (art. 25 ust. 1 Konstytucji RP),
- e) „Stolicą Rzeczypospolitej Polskiej jest Warszawa” (art. 29 Konstytucji RP).
- 15) Określ, czy następujące zdanie jest zdaniem analitycznym czy zdaniem syntetycznym:
- a) „Duet to para przedmiotów”,
- b) „Doba ziemska trwa 24 godziny”,
- c) „Dziadek to ojciec mojego ojca lub ojciec mojej matki”,
- d) „Każde dwa ciała o pewnych masach przyciągają się wzajemnie siłą grawitacji, która jest wprost proporcjonalna do wartości będącej iloczynem mas tych ciał i odwrotnie proporcjonalna do odległości między nimi podniesionej do drugiej potęgi” (prawo powszechnego ciężenia),
- e) „Nieprawda, że Kraków jest i nie jest stolicą Polski”.
- 16) Określ, czy następujące zdanie jest zdaniem analitycznym czy zdaniem syntetycznym:
- a) $c^2 = a^2 + b^2$,
- b) $E = mc^2$;
- c) „Gruszki nie rosną na wierzbach”,
- d) „Każdy siostrzeniec jest synem czyjejś siostry”,
- e) „Wraz ze wzrostem ceny bądź usługi popyt na to dobro lub usługę maleje i odwrotnie: spadek ceny wywołuje wzrost popytu”.
- 17) Wyjaśnij pojęcie „zdania w sensie logicznym” i podaj przykład.
- 18) Podaj przykład zdania, które nie jest „zdaniem w sensie logicznym”.
- 19) Czy to jest zdanie w sensie logicznym? Jeśli tak, to jaką wartość logiczną można mu przypisać? Odpowiedź krótko uzasadnij.
- a) „Pingwiny potrafią latać”,
- b) „Co Alicja zobaczyła po drugiej stronie lustra?”,
- c) „Bezpośrednio po wtorku następuje piątek”,
- d) „Jeden plus dwa równe jest trzy”,
- e) „Każda liczba parzysta jest podzielna przez 3”.
- 20) Czy to jest zdanie w sensie logicznym? Jeśli tak, to jaką wartość logiczną można mu przypisać? Odpowiedź krótko uzasadnij.
- a) „Tautologią, w potocznym rozumieniu tego słowa, jest wypowiedź, która powtarza niepotrzebnie to, co już zostało w niej zawarte, np. „cofnąć się do tyłu”, ponieważ cofnąć można się tylko do tyłu;
- b) „Prawdziwość zdania lub jego fałszywość określa się mianem wartości logicznych zdania”,

...
c) „Dlaczego ściąganie i oszukiwanie na egzaminie jest naganne i powinno być

napiętnowane?”

d) „Profesor powiedział, żeby studenci zaczęli się uczyć”

e) „Zaczynajcie się uczyć!”